

SLOVNÍČEK POJMŮ-VÝKLAD

výstavy psů výstavní třídy tituly

Druhy výstav

- **Mezinárodní výstava psů** – zadávají se tituly CAJC, CAC, res.CAC, CACIB, res.CACIB, BOB, BIG, BIS, BOS
- **Národní výstava** – zadávají se tituly CAJC, CAC, res.CAC, NV, BOB,BOS, BIG, BIS
- **Klubová výstava** – zadávají se tituly CAJC, CAC, res.CAC, KV, KVM
- **Speciální výstava** – zadávají se tituly CAJC, CAC, res.CAC, VSV, BOB,BOS
- **Krajská výstava** – zadávané tituly: Vítěz třídy, Krajský vítěz (pes a fena zvlášť)
- **Oblastní výstava** – zadávané tituly: Vítěz třídy, Oblastní vítěz (pes a fena zvlášť)

Výstavní třídy

Výstavy psů mají svá pevně daná pravidla, mezi která patří mimo jiné i rozdělení psů do výstavních tříd.

Již na přihlášce je nutno uvést, do které **výstavní třídy** svého psa hlásíte, jinak je zařazen podle uvážení vystavovatele.

To ale pro vás nemusí být vždy výhodné.

Jednotlivé třídy jsou rozděleny podle věku a případných titulů. Pes smí být na jedné výstavě přihlášen jen do jedné třídy.

Pro zařazení do třídy je rozhodující věk psa v den konání výstavy (tj. v den posouzení psa na výstavě), ostatní podmínky musí být splněny v den podání přihlášky.

K přihlášce na výstavu musí být přiložena úplná a čitelná fotokopie obou stran průkazu původu hlášeného jedince.

V případě, že získané tituly opravňující pro zařazení do třídy šampionů (vítězů) nebo certifikát o absolvování předepsané zkoušky pro třídu pracovní nejsou řádně doloženy, je pořadatel povinen zařadit psa do třídy otevřené.

Rozdělení psů do povinných tříd:

1. **třída mladých** – 9 – 18 měsíců
2. **mezitřída** – 15 – 24 měsíců je přístupná pro všechny psy bez ohledu na vykonané zkoušky a získaná ocenění

3. **třída otevřená** – od 15 měsíců, je přístupná pro všechny psy bez ohledu na vykonané zkoušky a získaná ocenění
4. **třída pracovní** – od 15 měsíců, je na mezinárodních výstavách přístupná pouze pro plemena uvedená v seznamu plemen, která musí pro získání titulu Mezinárodní šampion krásy složit předepsanou zkoušku. Splnění podmínek pro třídu pracovní na MVP musí být doloženo předepsaným certifikátem, platí i pro plemena sk. X. Na ostatních druhých výstav může být na základě požadavku příslušného chovatelského klubu třída pracovní otevřena i pro ostatní plemena, kterým se vystavuje národní certifikát. Vystavují její organizace pověřené ČMKU nebo přímo ČMKU.
5. **třída šampionů** – od 15 měsíců, je otevírána pouze na mezinárodních výstavách a přístupná psům, kteří získali titul Mezinárodní šampion, nebo šampiona některé ze členských zemí FCI.
6. **třída veteránů** – od 8 let.
7. **třída vítězů** – od 15 měsíců, mimo mezinárodních výstav může být otevřena místo třídy šampionů, přístupná pro psy s uznaným mezinárodním či národním titulem šampiona, titulem Národního vítěze, Klubového vítěze, Vítěze speciální výstavy, Evropského vítěze, Světového vítěze. Uvedené tituly musí být získány v konkurenci dospělých.

Dále mohou být otevřeny:

1. **třída štěňat** – 4 – 6 měsíců
2. **třída dorostu** – 6 – 9 měsíců
3. **třída čestná** – od 15 měsíců, může být otevřena na všech typech výstav a je přístupná pro psy s uznaným mezinárodním či národním titulem šampiona, titulem Národního vítěze, Klubového vítěze, Vítěze speciální výstavy, Evropského vítěze, Světového vítěze, bez nároku na CAC. Zadává se známka a pořadí. Výborný 1 se nemůže účastnit soutěže o Vítěze plemene a též nemůže zasáhnout do žádných soutěží v rámci plemene (CACIB, Národní vítěz, Vítěz speciální výstavy, Krajský vítěz, Oblastní vítěz)
4. **třída mimo konkurenci** – od 15 měsíců, v této třídě je možné vystavit psy bez nároku na klasifikaci a pořadí.

Počet CACIB pro jednotlivá plemena stanovuje FCI.

Počet CAC, CAC ČMKU a CAJC pro jednotlivá plemena stanovuje řád pro udělování titulu Český šampion, Šampion ČMKU a Český Junior šampion.

Tituly Oblastní vítěz, Krajský vítěz, Vítěz speciální výstavy a Národní vítěz se zadávají stejně, jako CACIB.

Klasifikace / známkování psa

Ocenění psa se provádí zadáním známky:

1. Třída **štěňat a dorostu**,
 - **velmi nadějná (VN)** – žlutá stužka

- **nadějná (N)** – bílá stužka
2. Třída *mladých, mezitřída, otevřená, pracovní, šampionů (ev. vítězů), veteránů, čestná,*
- **výborná (V)** – modrá stužka
 - **velmi dobrá (VD)** – červená stužka
 - **dobrá (D)** – zelená stužka
 - **dostatečná (dost.)** – fialová stužka

Klasifikace musí odpovídat těmto definicím:

- **VÝBORNÝ:** Tato známka smí být přiznána jen takovému jedinci, který se velmi přibližuje ideálu, jak ho popisuje standard a je předveden ve výborné kondici. Jeho povaha musí být harmonická a vyrovnaná. Typem musí pes odpovídat své třídě a musí mít prvotřídní postoj psa. Převaha jeho kvalit musí vyvážit jeho drobné nedostatky. Musí vykazovat typické vlastnosti svého plemene.
- **VELMI DOBRÝ:** Tato známka se přiznává takovému jedinci, který má typické vlastnosti svého plemene, vyvážené proporce a je v dobré kondici. Prominou se mu drobné vady, nikoli však vady morfologické. Toto ocenění může být uděleno jen prvotřídnímu jedinci.
- **DOBRÝ:** Toto ocenění se uděluje jedinci, který sice vykazuje znaky svého plemene, ale má viditelné hrubší vady. Dobré znaky by měly převážít chyby, takže pes může být považován za dobrého představitele plemene.
- **DOSTATEČNÝ:** Toto hodnocení obdrží jedinec, který sice vykazuje znaky svého plemene, ale jehož tělesnému vzhledu chybí do ideálu velmi mnoho, nevykazuje obecně přijímané charakteristické znaky nebo jehož fyzická kondice není dostačující.
- **NEDOSTATEČNÝ**
- **ODSTOUPIL**
- **VYLOUČEN:** Musí být zadána psovi, který neodpovídá typu požadovanému standardem plemene; který vykazuje chování zjevně neodpovídající standardu nebo který je agresivní; který vykazuje abnormality varlat; který má anomálii čelisti; který má barvu nebo strukturu srsti neodpovídající standardu plemene nebo vykazuje zjevné známky albinismu. Tato známka má být také zadána psům, kteří tak málo odpovídají jednotnému plemennému vzhledu, že to ohrožuje jejich zdraví. Dále by měla být zadávána psům, kteří vykazují vyřazující vady podle standardu plemene. Důvod, proč byl pes hodnocen známkou DISKVALIFIKACE, musí být uveden v posudku.
- **NEPOSOUZEN:** Toto hodnocení se zadává psovi, který se nepohybuje, stále skáče na svého vůdce nebo se snaží dostat ven z kruhu, čímž znemožňuje posoudit krok a pohyb nebo se trvale vyhýbá prohlédnutí rozhodčím a znemožňuje prohlédnutí chrupu, anatomie a stavby těla, ocasu nebo varlat. Hodnocení neposouzen může obdržet i pes s trvalými následky po úrazu. Toto hodnocení se také zadává tehdy, jsou-li patrné stopy operací nebo úprav, které naznačují, že vystavovatel chtěl ošálit rozhodčího. Toto platí i v

případě, že rozhodčí má dostatečný důvod předpokládat, že byla provedena operace, jejímž účelem bylo upravit původní stav nebo vlastnost (např. oční víčko, ucho nebo ocas). Důvod, pro nějž bylo zadáno hodnocení NEMŮŽE BÝT POSOUZEN, musí být uveden v posudku.

- **NENASTOUPIL:** U psa, který se k posouzení nedostavil.

V posudkovém listu může být vedle známky a stanoveného pořadí uveden i počet psů, kteří v dané třídě soutěžili.

Tituly

Zadávané tituly je nutné uvést v propozicích výstavy.

Všechny tituly je možno zadat bez ohledu na počet předváděných jedinců, pokud kvalita kandidáta na titul odpovídá požadavkům na jeho zadání.

Dále uvedené tituly mohou být na vyžádání zapsány do průkazu původu.

- **CAJC** – Čekatelství šampionátu mladých může být udělen mladému psovi a feně (do věku 18 měsíců), kteří obdrží známku V1; oba držitelé CAJC postupují do soutěže o titul BOJ. (označení čekatelství se může lišit podle země – v Polsku je to např. CWC, v Rakousku CACA). Titul může být zadán v třídě mladých, každému psovi a feně se známkou V1
- **res. CAC (reserve CAC)** – může být zadán psovi a feně se známkou V2, pokud dosahují takových kvalit, že by jim rozhodčí udělil titul CAC, pokud by na výstavě nebyl přítomen jedinec oceněný známkou V1
- **CACIB** – Čekatelství titulu Mezinárodní šampion krásy FCI, zadává se jednomu psovi a jedné feně z konkurence všech, kteří získali v jednotlivých třídách titul CAC
- **res. CACIB (reserve CACIB)** – může být zadán druhému nejlepšímu psovi a feně z výše uvedeného výběru rozšířeného o res.CACe ze třídy, ze které byl pes/fena s uděleným titulem CACIB
- **BOB (Best of breed)** – Vítěz plemene, do soutěže o tento titul postupují pes a fena, kterým byl zadán titul CACIB (ev. NV, KV nebo VSV), BOJ (nebo oba CAJC, ze kterých rozhodčí BOJ vybere) a BOV (nebo oba V1 ze tř. veteránů a rozhodčí vybere)

Tituly zadávané ve výstavním kruhu v rámci plemene

- **Vítěz třídy** – Může být udělen na oblastních nebo krajských výstavách jedincům, kteří získali ve třídě mladých, mezitřídě, otevřené, pracovní, vítězů a veteránů ocenění výborný 1.
- **Oblastní a krajský vítěz** – Může být udělen nejlepšímu psovi a feně z konkurence Vítězů tříd z mezitřídy, třídy otevřené, pracovní, vítězů.
- **Klubový vítěz/šampion (KV)** – Podmínky pro udělení titulu Klubový vítěz jsou plně v kompetenci příslušného chovatelského klubu. Pokud je titul Klubový vítěz vázán na členství v klubu a titul neobdrží jedinec první v pořadí, postupuje do soutěže o BOB

jedinec, který se umístil jako první. Titul nemůže být podkladem pro vstup do třídy pracovní nebo vítězů.

- **Vítěz speciální výstavy (VSV)** – Nejlepší pes a fena plemene z konkurence výborných 1-CAC z mezitřídy, třídy otevřené, pracovní, vítězů.
- **Národní vítěz (NV)** – Nejlepší pes a fena jednotlivých plemen na národní výstavě z konkurence výborných 1 – CAC z mezitřídy, třídy otevřené, pracovní, vítězů.
- **Nejlepší mladý plemene – Best of juniors (BOJ)** – Titul získává nejlepší mladý pes nebo fena plemene z konkurence všech mladých jedinců plemene se zadaným čekatelstvím CAJC.
- **Nejlepší veterán plemene – Best of veterans (BOV)** – Pes nebo fena, kteří obdrželi ve třídě veteránů ocenění výborný 1. V případě plemen posuzovaných podle barev nejlepší pes a fena z konkurence výborných 1. Titul může být zadáván jen na výstavách se zadáváním CAC.
- **Vítěz plemene – Best of breed (BOB)** – Do soutěže nastupují nejlepší mladý pes (CAJC) a fena (CAJC), nejlepší veterán pes (V1 z třídy veteránů) a fena (V1 z třídy veteránů) a nejlepší dospělí jedinci pes a fena (NV, CACIB, Klubový vítěz či Vítěz speciální výstavy). Titul může být zadán jen na výstavách se zadáváním CAC.
- **Nejlepší z opačného pohlaví – Best of Opposite Sex (BOS)** – tento titul rozhodčí zadá jedinci opačného pohlaví než je jedinec, který obdržel titul BOB.
- **Vítěz skupiny FCI (BIG)** – Do soutěže nastupují všichni vítězové plemen (BOB) příslušné skupiny FCI. *Neuznaná plemena tvoří zvláštní skupinu, jejíž vítěz se na mezinárodní výstavě na rozdíl od výstavy národní nemůže zúčastnit soutěže o titul BOD a BIS.*
- **Juniorský vítěz skupiny FCI (JBIG)** – Do soutěže nastupují všichni BOJ – Nejlepší mladí psi nebo feny plemen příslušné skupiny FCI (na NV a MV konaných v ČR se Nejlepší mladí posuzují v rámci svých skupin FCI, do soutěže nastupuje vždy Nejlepší mladý pes nebo fena plemene (BOJ). Do další soutěže (JBOD, JBIS) postupuje pouze jeden pes ze skupiny (JBIG)
- **Vítěz dne (BOD)** – Do soutěže nastupují všichni vítězové skupin FCI z jednotlivých dnů vícedenních výstav. *Na MVP do soutěže nenastupuje vítěz skupiny neuznaných plemen.*
- **Juniorský vítěz dne (JBOD)** – Do soutěže nastupují všichni vítězové skupin FCI z jednotlivých dnů vícedenních výstav. **Vítěz výstavy (BIS)** – Do soutěže nastupují všichni vítězové skupin FCI u jednodenních výstav nebo Vítězové jednotlivých dnů (BOD).
- **Juniorský vítěz výstavy (JBIS)** – Do soutěže nastupují všichni Vítězové mladých skupin FCI u jednodenních výstav nebo Nejlepší mladí dne (J BOD).

Kumulativní tituly / zadávané v ČR + mezinárodní/

- **ČESKÝ JUNIOR ŠAMPION** – udělení tohoto titulu je podmíněno trojím získáním čekatelství ve věku 9-24 měsíců, nejméně dvě čekatelství musí být získána ve třídě

mladých (CAJC) a jedno může být získáno ve třídě otevřené, pracovní, mezitřídě nebo vítězů (CAC) a musí být zadáno nejméně od dvou rozhodčích.

- **ČESKÝ ŠAMPION** – udělení tohoto titulu je pro akity podmíněno: čtvrtým získáním CAC, z toho nejméně 2x na mezinárodní výstavě a ostatní na národní, speciální nebo klubové výstavě. Předepsaný počet čekatelství je třeba získat minimálně ve dvou výstavních sezónách a minimálně od dvou rozhodčích.
- **ČESKÝ GRAND ŠAMPION** - udělení tohoto titulu je podmíněno: trojím získáním CAC ve třídě šampionů nebo vítězů psovi, kterému je v době udělení CAC přiznán titul Šampion ČR. Čekatelství musí získat nejméně 1x na mezinárodní výstavě a ostatní na národní, speciální nebo klubové výstavě. Nelze použít res. CAC.
- **ŠAMPION ČMKU**- udělení tohoto titulu je podmíněno: čtvrtým získáním CAC ČMKU, z toho nejméně 2x na mezinárodní výstavě a ostatní na národní, speciální nebo klubové výstavě. Předepsaný počet čekatelství je třeba získat minimálně ve dvou výstavních sezónách a minimálně od dvou rozhodčích. Čekatelství CAC ČMKU může získat nejlepší pes a fena plemene, kteří obdrželi titul Národní vítěz nebo CACIB. Ne na každé národní výstavě se zadává čekatelství CAC ČMKU.
- **ČESKÝ VETERÁN ŠAMPION** – pro získání tohoto titulu je musí pes/fena obdržet 3x ocenění výborný 1 ve třídě veteránů, z toho minimálně 1x na mezinárodní výstavě.
- **MEZINÁRODNÍ ŠAMPION KRÁSY FCI** je nejvyšší titul, který může pes nebo fena získat. Jeho udělení je podmíněno získáním 4x CACIB, a to ze tří zemí a od tří různých rozhodčích. Mezi získáním prvního a posledního čekatelství musí uplynout 1 rok a 1 den.

- Pro stručnost, protože se příslušná ustanovení nevztahují na plemeno akita, byly vynechány podrobnosti pro udělování titulů, jež jsou podmíněny zkouškou z výkonu, jakož i rozdělení do tříd pro plemeno německý ovčák, které je odlišné. Nebyly zahrnuty ani pravidla pro udělování titulů u dosud *neuznaných, či národních plemen*.

zdroj: výstavní řád ČMKU

zpracoval Vladimír Starý